

Olha Lapko, University of Economics and Humanities (Bielsko-Biała, Poland)

LABOUR MIGRATIONS BASED ON THE EXAMPLE OF THE UKRAINIAN WORKERS IN 2022-2024

Abstract. *The article presents and analyzes statistical data on labor migration of Ukrainian citizens to Poland during the intensified armed conflict in the years 2022-2024. The author presents the results of her own research, which showcases the individual experiences of a selected group of migrants, as well as their perceptions of the positive and negative aspects of migration from Ukraine to Poland during the period of the armed conflict.*

The author considers the positive and negative effects of Ukrainian migration to Poland in the years 2022-2024, with a particular emphasis on the impact of this migration on the Polish labor market and changes in professional potential and personal prospects.

Keywords: *economic migration, labor migration, short-term migration, Ukraine, Ukrainians in Poland, political and economic crisis*

Olha Lapko, Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Humanistyczna (Bielsko-Biała, Polska)

MIGRACJE ZAROBKOWE NA PRZYKŁADZIE PRACOWNIKÓW Z UKRAINY W POLSCE W LATACH 2022-2024

Streszczenie. *Artykuł zawiera prezentację i analizę danych statystycznych na temat migracji zarobkowej obywateli Ukrainy do Polski w trakcie trwania zintensyfikowanego konfliktu zbrojnego w latach 2022-2024. Autorka przedstawia wyniki badania własnego przedstawiającego indywidualne doświadczenia wybranej grupy migrantów, jak i ich percepcji pozytywnych oraz negatywnych aspektów migracji z Ukrainy do Polski w okresie konfliktu zbrojnego.*

Autorka rozważa pozytywne i negatywne skutki migracji Ukraińców do Polski w latach 2022-2024, że szczególnym naciskiem na wpływ tej migracji na polski rynek pracy i zmiany potencjału zawodowego oraz osobistych perspektyw.

Słowa kluczowe: *migracja zarobkowa, migracja przymusowa, lokalna mobilność, Ukraina, Ukraińcy w Polsce, kryzys polityczno-ekonomiczny*

Wstęp

Migracje zarobkowe, które wcześniej były wynikiem poszukiwania lepszych warunków życia, zaczęły przyjmować formę migracji przymusowych, z powodu niebezpieczeństwa i niestabilności w kraju pochodzenia. Pracownicy, którzy wcześniej wyjeżdżali za granicę w celu zarobkowym, teraz często byli zmuszeni do opuszczenia swojego kraju, aby zapewnić bezpieczeństwo sobie i swoim rodzinom. Ta ewolucja wymusiła na krajach przyjmujących, takich jak Polska, szybką adaptację polityki migracyjnej i społecznej, aby sprostać nowym wyzwaniom, takim jak integracja społeczna, zapewnienie schronienia, dostępu do rynku pracy i usług socjalnych dla znacznie większej liczby migrantów niż wcześniej.

Definicje

Jak podaje encyklopedia PWN:

Migracja zarobkowa to wędrówki albo ruch mechaniczny (fizyczny) ludności; element i podstawowa (obok cyrkulacji) forma mobilności przestrzennej; oznaczają przemieszczenia terytorialne związane ze względnie trwałą zmianą miejsca zamieszkania;

Migracja przymusowa – rodzaj migracji, gdzie przyczyną opuszczenia kraju pochodzenia jest uniknięcie niebezpieczeństwa związanego z konfliktem zbrojnym, prześladowaniami, katastrofami naturalnymi lub innymi kryzysami humanitarnymi;

Migranci przedwojenni – to osoby, z obecnej rundy, które nie zarejestrowały się w bazie PESEL-UKR i których doświadczenia z nieturystycznymi przyjazdami do Polski są wcześniejsze niż 2022 rok;

Uchodźcy – to osoby z obecnej rundy badania, którzy zarejestrowali się w bazie PESEL-UKR lub po raz pierwszy przyjechali do Polski od 2022 roku;

Percepcja – proces, w którym jednostki interpretują i nadają znaczenie doświadczanym zjawiskom, opierając się na własnych doświadczeniach, oczekiwaniach i wiedzy;

Rynek pracy – mechanizm regulujący popyt i podaż pracy, determinujący warunki zatrudnienia, poziomy wynagrodzeń i dostępność miejsc pracy.

Wojna w Ukrainie, która rozpoczęła się w 2022 roku, spowodowała masowy napływ uchodźców do Polski.

Polska, w obliczu tej sytuacji, stała się nowym krajem imigracyjnym w Europie, co wiąże się z wieloma wyzwaniami społecznymi i ekonomicznymi. Władze i organizacje pozarządowe podejmują działania, aby wspierać integrację Ukraińców i zapewnić im odpowiednie warunki do życia.¹

Przegląd literaturowy

Analizując dane na podstawie zebranego raportu z badania ankietowego „Sytuacja życiowa i ekonomiczna migrantów z Ukrainy w Polsce wpływ pandemii i wojny na charakter migracji w Polsce Departament Statystyki” widzimy, że migranci, zarówno przedwojenni, jak i uchodźcy, są dobrze wykształceni, co teoretycznie zwiększa ich szanse na rynku pracy, jednak znajomość języka polskiego wśród uchodźców jest niższa, co może hamować ich integrację zawodową.

Obecność rodziny czy znajomych w Polsce wpływa na stabilność zatrudnienia, szczególnie u kobiet, które wychowują dzieci, co pokazuje, jak ważne jest wsparcie dla rodzin migrantów w dostępie do opieki nad dziećmi, aby umożliwić aktywność zawodową rodziców. Z czasem uchodźcy coraz częściej wynajmują mieszkania na własną rękę, co jest znakiem ich

1 Internetowa Encyklopedia PWN, dostęp 18.03.2023: <https://encyklopedia.pwn.pl>.

rosnącej samodzielności i adaptacji. Migranci nadal wspierają swoich bliskich na Ukrainie, co pokazuje silne więzi rodzinne i troskę o sytuację w kraju pochodzenia.

Migranci przedwojenni częściej deklarują chęć długoterminowego pobytu w Polsce, w przeciwieństwie do uchodźców, którzy są bardziej niepewni swojej przyszłości. To może wpływać na ich decyzje życiowe i integrację społeczną. Dane te pokazują złożoność i różnorodność doświadczeń migrantów ukraińskich w Polsce, podkreślając wyzwania i możliwości, które stoją przed nimi w procesie integracji.²

Z artykułu Józefa Młyńskiego i Krzysztofa Trębskiego, zatytułowany „Ukraińscy uchodźcy: problemy, oczekiwania, bezpieczeństwo, wsparcie i nadzieje na przyszłość”, oparty został o analizę raportów z badań obrazujących charakterystykę ukraińskich uchodźców i ich problemy, a także potrzeb, oczekiwań, oraz form wsparcia, jakie otrzymują w Polsce wynika, że uchodźcy ukraińscy potrzebują realnej nadziei na lepsze i bezpieczne jutro, i choć dziś nie jesteśmy w stanie przewidzieć, jak długo ta wojna potrwa, to musimy w dalszym ciągu ich wspierać zakresie doraźnych potrzeb i tworzyć takie rozwiązania, które zapewnią im stabilność i możliwość pobytu w Polsce, nawet jeśli decydują się na to tylko tymczasowo. Warto mieć na względzie doświadczenia z innych krajów, które pokazują, że imigracja, w większości tymczasowa, bo spowodowana wojną, może przekształcić się w długoterminowe osiedlenie, albo nawet zaowocować stałą zmianą kraju zamieszkania. Utrudniony dostęp uchodźców do rynku pracy, służby zdrowia, edukacji czy kultury ma poważne, negatywne implikacje, jeśli chodzi o decyzje o pozostaniu w kraju emigracji. Długoterminowa integracja Ukraińców z pewnością będzie wymagać znacznych inwestycji, tak finansowych, jak i natury społecznej, a tymczasem społeczna mobilizacja i ogólny zapał, który obserwowaliśmy na początku konfliktu wojennego, powoli wygasają. Dlatego tak ważna jest, tak dla Ukraińców, jak i dla społeczeństwa polskiego, głęboka i wszechstronna refleksja na temat potrzeb i oczekiwań uchodźców oraz celowości obecnych i przyszłych działań. Szczególnie należy podkreślić i wskazać istotność systemowych działań w polityce społecznej Polski, szczególnie dla tych, którzy zadeklarowali pozostanie na terytorium Polski, których celem będzie włączenie i holistyczna integracja obywateli Ukrainy w środowisku

2 Sytuacja życiowa i ekonomiczna migrantów z Ukrainy w Polsce wpływ pandemii i wojny na charakter migracji w Polsce Departament Statystyki Warszawa, 2023, raport_migranci_z-Ukrainy_2023.pdf (nbp.pl).

lokalnego zamieszkania. Zadania te dotyczą szczególnie podejmowanych działań na szczeblu samorządowym.³

Dane statystyczne

Od 24 lutego 2022 r. sytuacja migracyjna w Polsce zdominowana jest przez wzmożony napływ obywateli Ukrainy. Są oni zdecydowanie najliczniejszą grupą cudzoziemców w Polsce, stanowiąc nieco ponad 80 proc. ogółu osiedlających się w kraju obcokrajowców.

Większość Ukraińców przebywa w Polsce korzystając z ochrony czasowej, czego potwierdzeniem jest otrzymanie numeru PESEL zgodnie z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Obecnie zarejestrowanych na tej podstawie jest prawie 1 mln osób.

Ponadto, 360 tys. obywateli Ukrainy posiada ważne zezwolenia na pobyt czasowy. W zdecydowanej większości są one wydawane w związku z podejmowaniem pracy. Nieco ponad 65 tys. osób dysponuje natomiast zezwoleniami na pobyt stały lub rezydenta długoterminowego UE.

Rozmieszczenie terytorialne Ukraińców osiedlających się w Polsce charakteryzuje się koncentracją w województwach z dużymi aglomeracjami miejskimi. Najbardziej popularnymi regionami są województwa: mazowieckie – 21% osób, dolnośląskie – 11% osób, wielkopolskie – 11% osób, małopolskie – 10% oraz śląskie – 9% osób.⁴

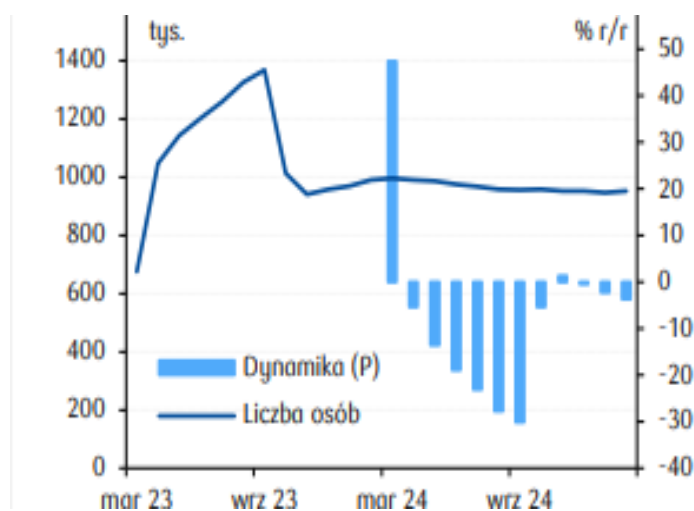
W marcu 2024 w bazie PESEL zarejestrowanych było 957 tys. uchodźców z Ukrainy. W szczytowym okresie, we wrześniu 2022, ich liczba sięgała 1,4 mln, po czym dość gwałtownie spadła w okolice 1 mln. Wśród uchodźców obecnie przebywających w Polsce 40,5% procent (czyli 387 tys.) stanowią dzieci do lat 18. Osoby w wieku produkcyjnym stanowią ok. 55%, a seniorzy powyżej 65. roku życia zaledwie 4,3%. Mężczyźni mają ograniczone możliwości opuszczania Ukrainy, w związku z tym wśród uchodźców utrzymuje się przewaga kobiet (63% czyli 600 tys.).

3 Biblioteka Instytutu Zarządzania i Spraw Społecznych Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Pomoc społeczna i służby ratownicze w obliczu wojny w Ukrainie https://izss.uken.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/13/2024/01/biss_19_e-book-pomoc-spoeczna-i-sluzby-ratownicze-w-obliczu-wojny-w-ukrainie-1.pdf

4 Dane statystyczne publikowane w Internecie przez Urząd do Spraw Cudzoziemców, dostęp 14.05.2023: <https://www.migracje.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2023/05/Spotlight-APRIL-2022-PL.pdf>.

Analizy NBP wskazują, sytuacja życiowa i ekonomiczna migrantów z Ukrainy w Polsce w 2023 roku, wskazuje, że przebywający w Polsce Ukraińcy to zasadniczo osoby młode i dobrze wykształcone. Zarówno wśród migrantów, jak i uchodźców ok. połowę stanowią osoby w wieku (27-44 lata). Przebywający w Polsce Ukraińcy są osobami dobrze wykształconymi – wykształceniem wyższym może pochwalić się 42% migrantów przedwojennych oraz 48% uchodźców. Wykształcenie średnie posiadało natomiast 43% uchodźców i 38% migrantów przedwojennych. Wobec korzystnych z punktu widzenia rynku pracy charakterystyk nie dziwi bardzo wysoki poziom aktywności zawodowej przebywających w Polsce Ukraińców. Wśród imigrantów sprzed wojny 94% stanowią osoby pracujące, a w przypadku uchodźców wojennych jest to ok. 64%. Wcześniejsi imigranci znacznie częściej pracują na stałe (77%) niż uchodźcy (36%). Jednocześnie ponad 20% uchodźców poszukuje pracy na część lub cały etat. Uchodźcy zasadniczo pracują poniżej swoich kwalifikacji – aż 53% pracujących wykonuje prace proste, a tylko 9% prace wymagające wyższych kwalifikacji.

Wykres 1. Liczba Ukraińców objętych ochroną tymczasową

Źródło: Eurostat, PKO Bank Polski

W 2022 r. Narodowy Bank Polski przeprowadził dwa badania ankietowe, pierwsze w okresie od 13 kwietnia do 13 maja 2022 r. a drugie w okresie od 26 września -18 listopada 2022 r. Celem opisywanej w raporcie rundy badania przeprowadzonej w okresie 8 maja – 7 lipca 2023 roku była diagnoza sytuacji migrantów ponad rok od wybuchu wojny w Ukrainie oraz podobnie jak w przypadku wcześniejszych badań, ocena ich aktywności ekonomicznej i sytuacji dochodowej, próba oceny czy ich pobyt w Polsce ma charakter osiedleńczy czy tymczasowy, a także określenie aktualnej skali i charakterystyki przekazów

pieniężnych wysyłanych do Ukrainy. Kluczową kwestią była ocena tego, na ile dwie obecne w Polsce grupy migrantów z Ukrainy, którzy przyjechali do Polski w różnych okresach i w różnych celach, zdążyły się w przeciągu ostatniego roku upodobnić do siebie w odniesieniu do wymienionych wyżej kwestii, a na ile nadal istnieją między nimi istotne różnice. Istotną kwestią jest jednak określenie przynależności poszczególnych migrantów do dwóch grup: uchodźców wojennych i migrantów przedwojennych. Można bowiem przypuszczać, że w miarę upływu czasu od wybuchu wojny coraz trudniejsze staje się zdefiniowanie, kto jest uchodźcą wojennym, szukającym w Polsce bezpieczeństwa, a kto wybrał Polskę bardziej z powodów ekonomicznych. Z jednej strony wynika to z faktu, że część imigrantów, którzy przybyli do Polski przed wybuchem wojny, została tu przez nią niejako zatrzymana. Choć ich przyjazd przed 2022 rokiem mógł wynikać z pobudek ekonomicznych to wybuch wojny i brak możliwości bezpiecznego powrotu sprawił, że stali się właściwie uchodźcami. Z drugiej strony istnieje grupa migrantów, których obecny pobyt w Polsce zaczął się już po wybuchu wojny, ale jest on kontynuacją ich wcześniejszych doświadczeń z pracą w Polsce, które miały charakter głównie pracy zarobkowej. Trudniej zatem kolejną decyzję o przyjeździe do Polski określać tylko jako ucieczkę przed wojną.⁵

Oba przykłady pokazują, że stosowany we wcześniejszych raportach podział na uchodźców i migrantów przedwojennych według daty rozpoczęcia obecnego pobytu (przed wybuchem wojny lub po) w coraz mniejszym stopniu stanowi przekonującą cezurę. Dlatego w niniejszym raporcie przyjęto definicje uchodźców przed wojną oraz migrantów przedwojennych oparte na rejestracji w systemie PESEL-UKR oraz momencie pierwszego przyjazdu do Polski. System PESEL-UKR zaczął funkcjonować w 2022 roku, aby rejestrować w instytucjach publicznych w Polsce uchodźców z Ukrainy i można założyć, że formalnie 7 identyfikuje on uchodźców wojennych. Kryterium związane z datą pierwszego przyjazdu do Polski pozwoliło natomiast ocenić doświadczenia migracyjne osób związane z pobytem w Polsce. Można bowiem uznać, że ktoś, kto znalazł się w Polsce po raz pierwszy w 2022 lub 2023 roku jest w sytuacji uchodźczej, nawet jeśli nie zarejestrował się w bazie PESEL-UKR.

6

Badanie własne

5 Narodowy Bank Polski, Raport z badania ankietowego, *Sytuacja życiowa i ekonomiczna migrantów z Ukrainy w Polsce w 2023 roku*

6 Sytuacja życiowa i ekonomiczna migrantów z Ukrainy w Polsce w 2023 roku Raport z badania ankietowego.

Metodyka badania

Celem badania przeprowadzonego przez autorkę było zbadanie pozytywnych oraz negatywnych aspektów migracji z Ukrainy do Polski w okresie konfliktu zbrojnego oraz ogólnych nastrojów, a także planów na pobyt w Polsce.

Badanie przeprowadzono w maju 2024 roku, metodą sondażu diagnostycznego, posługując się ankietą jako narzędziem, na próbie 25 respondentów. Grupę docelową stanowili pracownicy pochodzenia ukraińskiego zatrudnieni w Polsce, którzy przybyli do Polski z Ukrainy w latach 2022-2024.

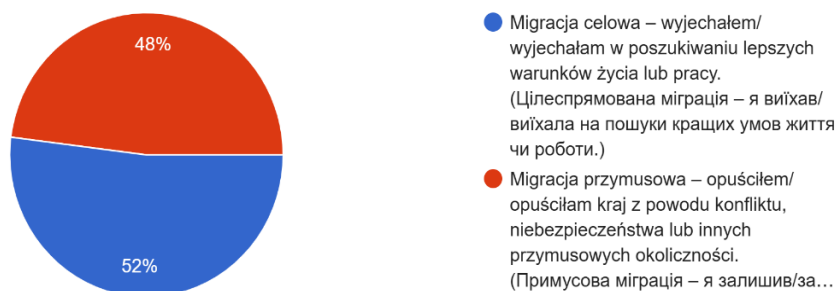
Hipotezą główną badania było stwierdzenie: w latach 2022-2024 migracje zarobkowe zaczęły przyjmować formę migracji przymusowych, z powodu niebezpieczeństwa i niestabilności w kraju pochodzenia, co ukształtowało dynamikę i charakter integracji tych migrantów na polskim rynku pracy, a także ich osobiste decyzje dotyczące pobytu w Polsce.

Analiza wyników

Badanie przeprowadzono za pomocą ankiety. Rezultat badawczy jest następujący:

Wykres 2. Główne przyczyny migracji do Polski

Jakie były główne przyczyny Twojej migracji do Polski? (Які були основні причини твоєї міграції до Польщі?)
25 відповідей

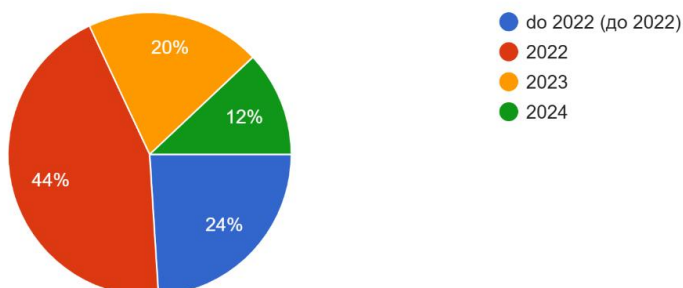
Źródło: opracowanie własne

52% respondentów migrowało do Polski celowo, w poszukiwaniu lepszych warunków życia lub pracy.

48% respondentów migrowało do Polski z powodów przymusowych, takich jak konflikty, niebezpieczeństwo lub inne okoliczności.

Wykres 3. Rok przyjazdu do Polski

W którym roku przyjechałeś/aś do Polski? (В якому році ти приїхав/приїхала до Польщі?)
25 відповідей

Źródło: opracowanie własne

44% respondentów przyjechało do Polski w 2022 roku.

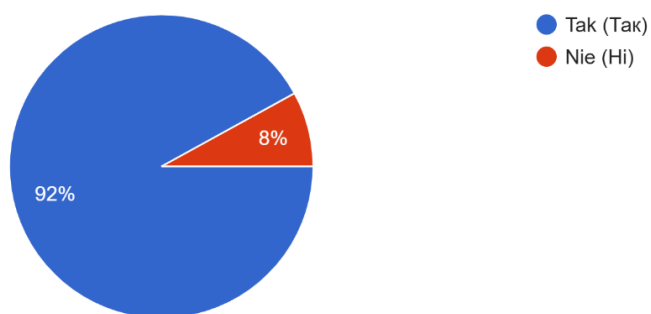
24% respondentów przyjechało do Polski przed 2022 rokiem.

20% respondentów przyjechało do Polski w 2023 roku.

12% respondentów przyjechało do Polski w 2024 roku.

Wykres 4. Perspektywa lepszych zarobków jako powód migracji

Czy ważnym powodem migracji do Polski dla Ciebie jest perspektywa lepszych zarobków niż w Twoim kraju pochodzenia? (Чи важливою причиною...о заробітку, ніж у твоїй країні походження?)
25 відповідей

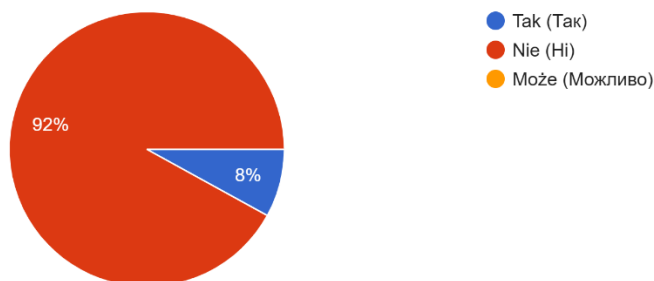
Źródło: opracowanie własne

92% respondentów wskazało perspektywę lepszych zarobków jako ważny powód migracji.

8% respondentów nie uznało perspektywy lepszych zarobków za ważny powód migracji.

Wykres 5. Możliwość zjednoczenia z rodziną w Polsce

Czy ważnym powodem migracji do Polski dla Ciebie jest możliwość zjednoczenia z rodziną, która już mieszka w Polsce? (Чи важливою причиною м...'єднання з родиною, яка вже живе в Польщі?)
25 відповідей

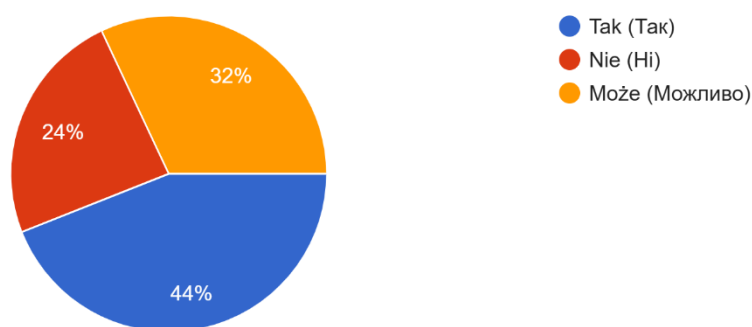

Źródło: opracowanie własne

92% respondentów nie uznało możliwość zjednoczenia z rodziną za ważny powód migracji
8% respondentów uznało możliwość zjednoczenia z rodziną za ważny powód migracji.

Wykres 6. Chęć doświadczenia nowej kultury lub życia w wielokulturowym środowisku

Czy ważnym powodem migracji do Polski dla Ciebie jest chęć doświadczenia nowej kultury lub życia w bardziej wielokulturowym środowisku? (Ч... життя в більш багатокультурному середовищі?)
25 відповідей

Źródło: opracowanie własne

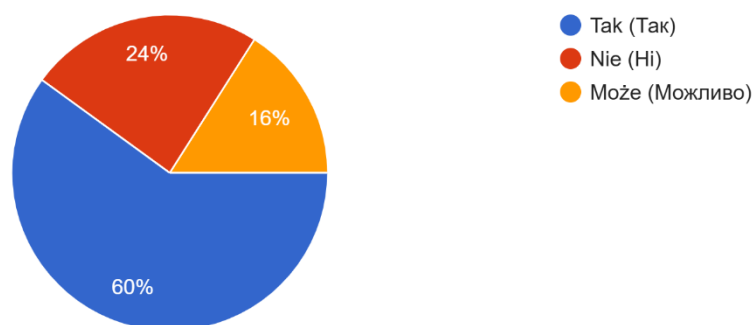
44% respondentów mają chęć doświadczenia nowej kultury lub życia w wielokulturowym środowisku.

24% respondentów nie mają chęci.

32% respondentów było niepewnych lub uznało, że może to być jeden z powodów migracji.

Wykres 7. Uniknięcie konfliktu zbrojnego lub niebezpieczeństw

Czy ważnym powodem migracji do Polski dla Ciebie jest uniknięcie konfliktu zbrojnego lub niebezpieczeństw w Twoim kraju pochodzenia? (Чи...ікту або небезпек у твоїй країні походження?)
25 відповідей

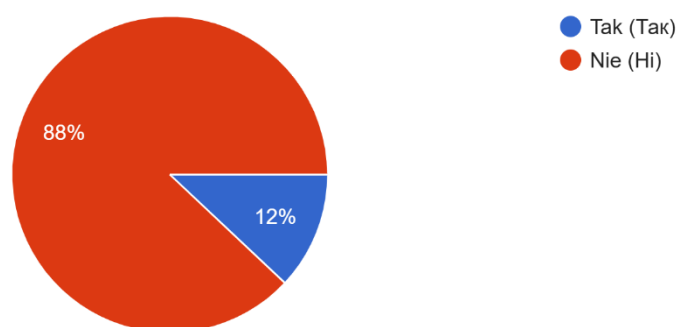

Źródło: opracowanie własne

60% respondentów migrowało, przez konflikt zbrojny.

Wykres 8. Zgodność zatrudnienia z kwalifikacjami

Czy Twoje zatrudnienie w Polsce odpowiada Twoim kwalifikacjom? (Чи відповідає твоя посада в Польщі твоїм кваліфікаціям?)
25 відповідей

Źródło: opracowanie własne

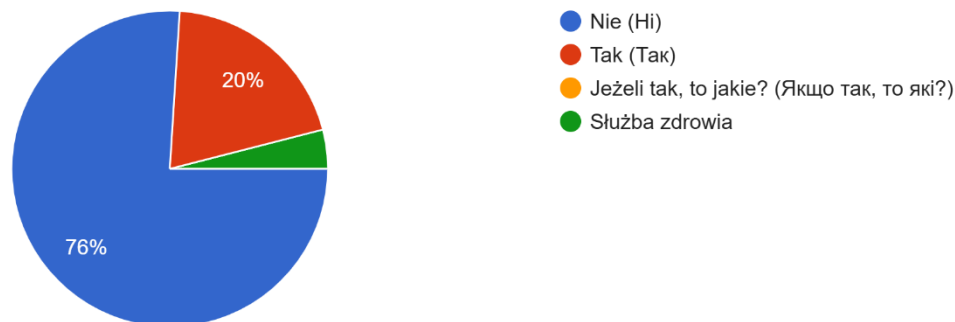
88% respondentów uznało, że ich zatrudnienie w Polsce nie odpowiada ich kwalifikacjom.

12% respondentów uznało, że ich zatrudnienie odpowiada ich kwalifikacjom.

Wykres 9. Trudności z dostępem do usług publicznych

Czy doświadczyłeś/aś trudności z dostępem do usług publicznych w Polsce? (Чи зіткнувся/зіткнулася ти з труднощами доступу до публічних послуг у Польщі?)

25 відповідей

Źródło: opracowanie własne

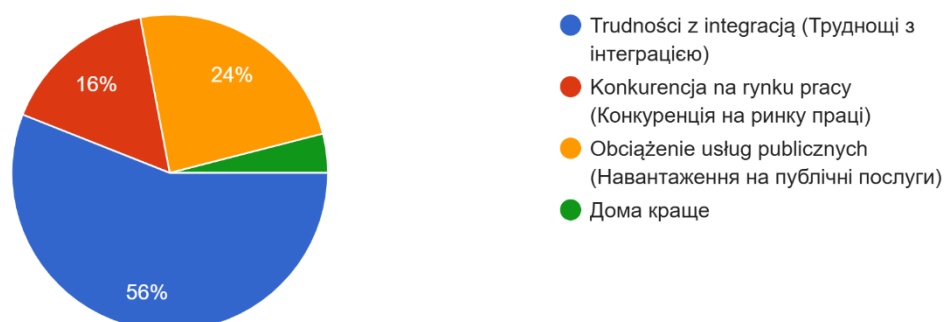
76% respondentów nie doświadczyło trudności z dostępem do usług publicznych w Polsce.

20% respondentów doświadczyło trudności, głównie związanych ze służbą zdrowia.

Wykres 10. Negatywne skutki migracji Ukraińców do Polski

Jakie, Twoim zdaniem, są negatywne skutki migracji Ukraińców do Polski? (Які, на твою думку, негативні наслідки міграції українців до Польщі?)

25 відповідей

Źródło: opracowanie własne

56% respondentów uważa, że trudności z integracją są negatywnym skutkiem migracji.

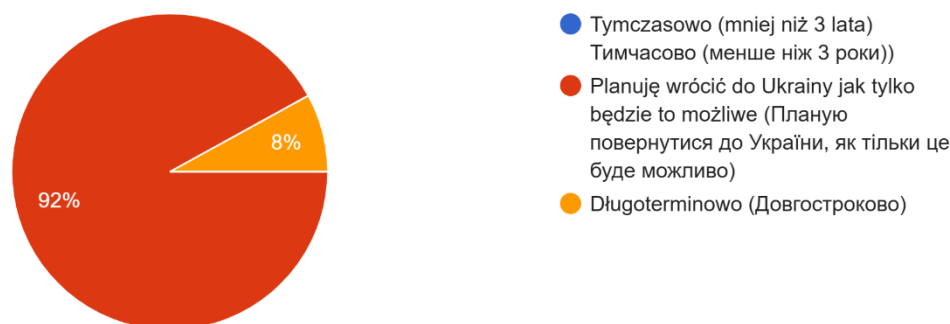
24% respondentów wskazało na obciążenie usług publicznych.

16% respondentów uważa, że konkurencja na rynku pracy jest negatywnym skutkiem migracji.

4% respondentów uznało, że "w domu jest lepiej".

Wykres 11. Plany pozostania w Polsce

Jak długo planujesz pozostać w Polsce? (Як довго ти плануєш залишатися в Польщі?)
25 відповідей

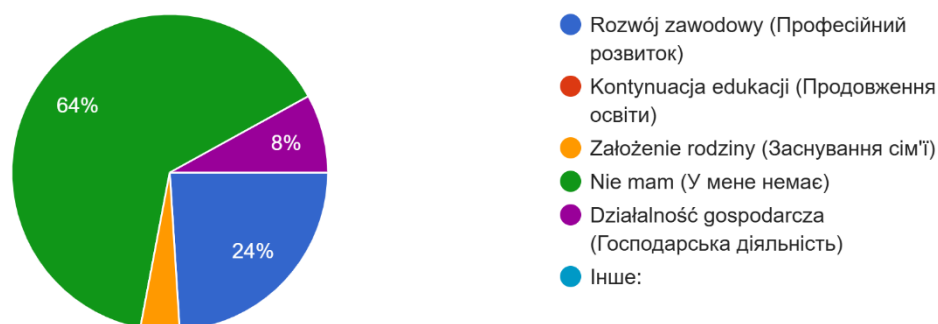
Źródło: opracowanie własne

92% respondentów planuje wrócić do Ukrainy, jak tylko będzie to możliwe.

8% respondentów planuje pozostać w Polsce długoterminowo.

Wykres 12. Plany dotyczące przyszłości w Polsce

Czy masz plany dotyczące swojej przyszłości w Polsce? Jeśli tak, to jakie? (Чи маєш ти плани стосовно свого майбутнього в Польщі? Якщо так, то які?)
25 відповідей

Źródło: opracowanie własne

64% badanych nie ma planów dotyczących swojej przyszłości w Polsce.

24% planuje rozwój zawodowy.

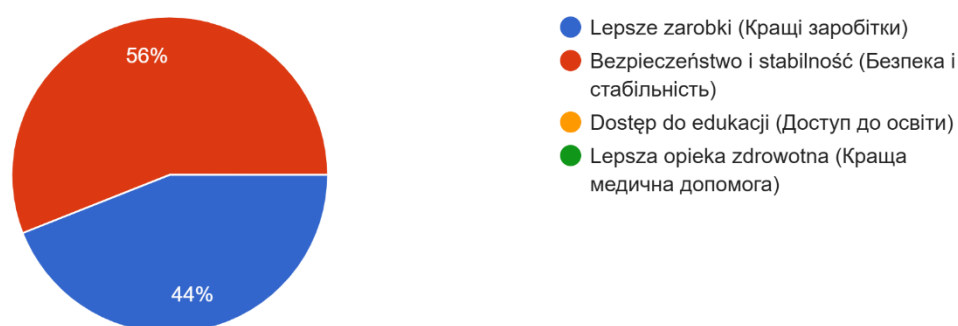
8% planuje kontynuację edukacji.

4% planuje założenie rodziny.

Wykres 13. Pozytywne aspekty migracji do Polski

Jakie pozytywne aspekty migracji do Polski dostrzegasz? (Які позитивні аспекти міграції до Польщі ти помічаєш?)

25 відповідей

Źródło: opracowanie własne

56% respondentów docenia lepsze zarobki jako pozytywny aspekt migracji.

44% ceni bezpieczeństwo i stabilność.

Wykres 14. Nauka języka polskiego po przyjeździe do Polski

Czy uczysz się języka polskiego po przyjeździe do Polski? (Чи вивчаєш ти польську мову після прибуття до Польщі?)

25 відповідей

Źródło: opracowanie własne

76% respondentów uczy się języka polskiego samodzielnie.

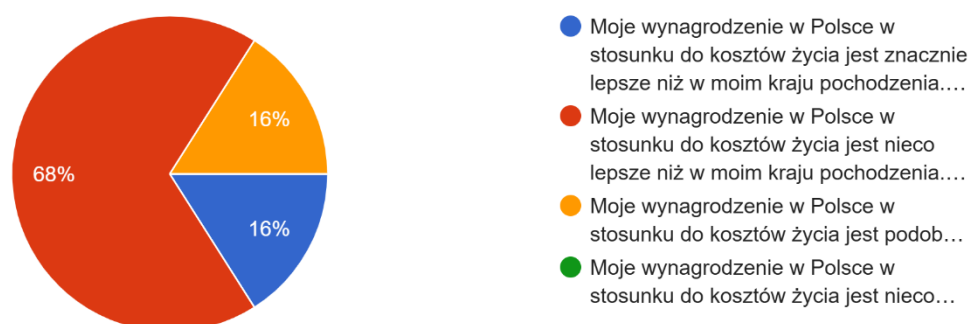
20% nie uczy się języka polskiego.

4% uczy się języka polskiego za pomocą kursu.

Wykres 15. Stosunek wynagrodzenia do kosztów życia

Jak oceniasz stosunek wynagrodzenia, które otrzymujesz w Polsce, do kosztów życia w porównaniu z tym, co miałeś/miałaś w swoim kraju pochodzenia...им, що у тебе було у твоїй країні походження?)

25 відповідей

Źródło: opracowanie własne

68% respondentów ocenia, że ich wynagrodzenie w Polsce w stosunku do kosztów życia jest znacznie lepsze niż w ich kraju pochodzenia.

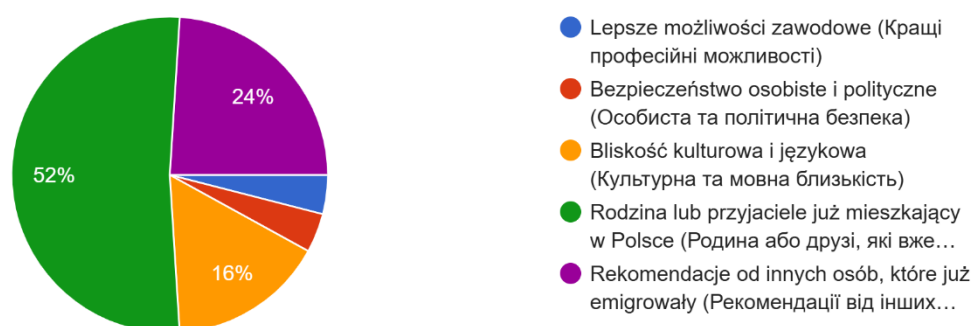
16% uważa, że jest nieco lepsze.

16% uważa, że jest podobne.

Wykres 16. Główne powody decyzji o migracji do Polski jako kraju emigracji

Dlaczego zdecydowałeś/aś się na Polskę jako kraj do emigracji? (Чому ти вирішив/-ла обрати Польщу як країну для еміграції?)

25 відповідей

Źródło: opracowanie własne

52% wybrało Polskę z powodu rodzin lub przyjaciół już mieszkających w Polsce.

24% z powodu rekomendacje od innych osób, które już emigrowały

16% z powodu bliskości kulturowej i językowej.

4 % ze względu na lepsze możliwości zawodowe.

4 % ze względu na bezpieczeństwo osobiste i polityczne.

Podsumowanie i wnioski

Na podstawie zebranego materiału źródłowego możemy potwierdzić hipotezę główną głoszącą, że w latach 2022-2024 migracje zarobkowe obywateli Ukrainy do Polski przybrały formę migracji przymusowych z powodu nasilenia działań zbrojnych i niestabilności w kraju pochodzenia. Taka dynamika migracji wpłynęła na charakter integracji migrantów na polskim rynku pracy oraz na ich osobiste decyzje dotyczące pobytu w Polsce. Jednocześnie, pomimo niebezpieczeństwa i niestabilności, najważniejszym czynnikiem migracyjnym pozostaje czynnik ekonomiczny.

Niemal połowa osób przybyłych do Polski w ostatnich latach (48%) zdecydowała się na to z powodu niebezpieczeństwa i niestabilności w swoim kraju pochodzenia. To pokazuje, że sytuacje kryzysowe, jak działania zbrojne, mają duży wpływ na decyzję o migracji. Mimo że konflikty i niebezpieczeństwa są istotnymi czynnikami, to nadal 52% osób migruje w poszukiwaniu lepszych warunków życia lub pracy. Wyniki te potwierdzają, że perspektywa lepszego zarobku jest dominującym motywem decydującym o migracji, nawet w obliczu zagrożeń.

Większość migrantów (88%) zgłasza, że praca, którą znajdują w Polsce, nie odpowiada ich kwalifikacjom. To wskazuje na problemy z pełną integracją na rynku pracy, gdzie migranci często muszą przyjmować prace poniżej swoich umiejętności.

Zdecydowana większość respondentów (92%) traktuje swój pobyt w Polsce jako tymczasowy i planuje powrót do kraju pochodzenia. To podkreśla, że migracja przymusowa rzadko kończy się decyzją o trwałym osiedleniu.

Chociaż 76% migrantów nie doświadcza problemów z dostępem do usług publicznych, to wciąż 20% z nich napotyka na trudności, zwłaszcza w kontekście służby zdrowia.

Poza trudnościami z integracją, migranci obciążają też lokalne usługi publiczne (24% wskazuje na to jako problem) i wprowadzają dodatkową konkurencję na rynku pracy (16% uważa to za negatywny aspekt).

Pomimo że działania zbrojne i niebezpieczeństwo zwiększają liczbę migracji, to głównym motywem pozostaje czynnik ekonomiczny. Oznacza to, że nawet w obliczu poważnych zagrożeń ludzie często migrują, aby poprawić swoją sytuację ekonomiczną. Migracja zarobkowa, choć czasami wymuszona przez niebezpieczne warunki, w dalszym ciągu kierowana jest nadzieją na lepsze życie.

Bibliografia

1. Internetowa Encyklopedia PWN, [dostęp: 18.03.2023]: <https://encyklopedia.pwn.pl>
2. Narodowy Bank Polski Departament Statystyki, (2023), *Sytuacja życiowa i ekonomiczna migrantów z Ukrainy w Polsce wpływ pandemii i wojny na charakter migracji w Polsce* Warszawa, raport_migranci_zUkrainy_2023.pdf (nbp.pl)
3. Biblioteka Instytutu Zarządzania i Spraw Społecznych Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Pomoc społeczna i służby ratownicze w obliczu wojny w Ukrainie, pobrane z:

https://izss.uken.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/13/2024/01/biss_19_e-book-pomoc-spoeczna-i-sluzby-ratownicze-w-obliczu-wojny-w-ukrainie-1.pdf.

4. Dane statystyczne opublikowane w Internecie przez Urząd do Spraw Cudzoziemców, [dostęp: 14.05.2023] <https://www.migracje.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2023/05/Spotlight-APRIL-2022-PL.pdf>.

5. Dane statystyczne opublikowane w Internecie przez Główny Urząd Statystyczny, [dostęp: 14.05.2023] <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/migracje-zagraniczne-ludnosci/mieszkanicy-ukrainy-objeci-ochrona-czasowa,19,1.html>.

6. Narodowy Bank Polski. (2023). Raport z badania ankietowego, *Sytuacja życiowa i ekonomiczna migrantów z Ukrainy w Polsce w 2023 roku*.